

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/214/2019
Identifikačné číslo spisu:	5717211034
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5717211034.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H. A. A., 2/ J. A., 3/ H. C.. V. A., všetci bývajúci v L. - G. Č.. XXX, všetci zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom v Martine, Škultétyho 472/10, IČO: 36 868 108, proti žalovaným 1/ J. Š., samostatne podnikajúca fyzická osoba, so sídlom v L., H. XXXX/XX, IČO: 32 230 648, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 4836/51, IČO: 47 234 318, a 2/ KOOOPERATIVE poisťovni, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, zastúpenej JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom v Bratislave, Vajnorská 55, s adresou na doručovanie Bratislava, Hlboká cesta 7, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 5 C 43/2017, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. januára 2019 sp. zn. 9 Co 246/2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovia 1/ až 3/ a žalovaný 1/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin zaviazal žalovaných 1/ a 2/ k povinnosti zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 11.000 eur, žalobcovi 2/ sumu 7.000 eur a žalobcovi 3/ sumu 7.000 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia druhého zo žalovaných. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalobcovia majú nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v celej výške z jednotlivo prisúdených súm. Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 101 a nasl. OZ, resp. zákona č. 381/2001 Z.z., keď konštatoval, že nárok žalobcov je čiastočne opodstatnený a v súvislosti s úmrtím najbližšieho príbuzného rozhodol o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri čiastočnom priznaní nároku vychádzal zo všetkých okolností prípadu, preukázanými vrúcnymi vzťahmi v rodine, stratou možnosti viesť s nebohým osobný rodinný život, pričom výšku nemajetkovej ujmy ustálil s „odhadom na spravodlivý základ“. Vznesenú námietku premlčania nepovažoval za dôvodnú. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vzhľadom na úspech strán v konaní.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolania všetkých strán sporu rozsudkom z 31. januára 2019 sp. zn. 9 Co 246/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. potvrdil, vo výroku III. zmenil tak, že žalobcovia 1/ až 3/ majú nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania voči žalovaným 1/, 2/ v plnej výške, o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Aj odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý stranami sporu spochybňovaný nebol, keď dňa 22. júla 2015 počas pracovnej cesty zamestnanec E. E. viedol nákladné motorové vozidlo zn. Tatra 815, evidenčné číslo L. XXX L. (prevádzkovateľ vozidla J. Š., samostatne podnikajúca fyzická osoba) v pravom jazdnom pruhu po ceste č. X/XX na ulici E. v H., pričom pri predchádzaní cyklistu J. A., jazdiaceho pri pravom okraji vozovky v rovnakom smere jazdy v dôsledku nezachovania dostatočného bočného odstupu tohto zachytil pravou bočnou stranou nákladného motorového vozidla, pričom došlo k pádu cyklistu a následne jeho prejdeniu zadnými kolesami nákladného motorového vozidla Tatra 815. Na následky utrpených zranení dňa XX. E. XXXX J. A. zomrel. Vodič motorového vozidla bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, keď inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. V dôsledku smrti J. A. došlo k neprimeranému zásahu do osobnostných práv žalobcov 1/ až 3/ ako manželky a synov, preto podanou žalobou sa domáhali v zmysle ustanovení § 11 a § 13 OZ náhrady nemajetkovej ujmy. V konaní bolo preukázané, že žalobcovia s nebohým tvorili funkčnú rodinu, manželka žila v usporiadanom manželstve 27 rokov, synovia, hoci už dospelí, stále boli naviazaní na pôvodnú rodinu, bývali spolu s rodičmi, vlastné rodiny ešte založené nemali. Tragická udalosť zmenila podstatným spôsobom ich dovtedajšie životy, keďže sa jednalo o najbližšiu osobu, ktorej stratou boli postihnutí členovia rodiny, nakoľko následky spočívajúce v smrti manžela a otca sú neodstrániteľné, trvalé, na odstránenie (zmiernenie) následkov nepostačovalo morálne zadosťučinenie spočívajúce v ospravedlnení sa vodiča, resp. prevádzkovateľa motorového vozidla. Súd prvej inštancie správne rozhodol, že žalobcom prináleží náhrada nemajetkovej ujmy, rozhodol o jej výške a zároveň správne rozhodol aj o tom, že v konaní je pasívne vecne legitimovaná žalovaná 2/, s ktorou mal žalovaný 1/ uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení motorového vozidla. Funkciou práva na súkromie je zabezpečiť pre fyzickú osobu nerušenosť súkromnej sféry, v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava rodinný život priradzuje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Ústava chráni aj súkromie fyzickej osoby v jej rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, ale aj morálne či materiálne. Zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené, možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života, do rodinného súkromia. V prípade, že medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahu dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienok, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby, objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie riadnym spôsobom vyhodnotil všetky zistené skutočnosti a dospel k správne právnemu záveru. Mal za nepochybné, že morálna satisfakcia nepostačuje, keď vzniknutá trauma je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná a samotná hmotná satisfakcia nemôže odčiniť dopad tragickej udalosti na rodinu. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie riadnym spôsobom zdôvodnil svoje úvahy, ako aj priznanú výšku nemajetkovej ujmy. K správne záverom dospel súd prvej inštancie aj pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania, keď zodpovednosť posúdil podľa § 11 a § 13 OZ, kde je všeobecná premlčacia lehota 3 roky podľa § 101 OZ, a preto nárok tak, ako to skonštatoval aj súd prvej inštancie, premlčaný nebol. Pokiaľ namietala žalovaná 2/, že v spore nie je pasívne vecne legitimovaná, súd prvej inštancie správne poukázal na rozhodnutia najmä Ústavného súdu SR III. ÚS 666/2016, ako aj uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 474/2016, kde bola prerokovaná sťažnosť obchodnej spoločnosti (Wüstenrot poisťovňa, a.s.), ktorá ako zjavne neopodstatnená bola odmietnutá. Ústavný súd k svojim úvahám dodal, že s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do

osobnosti fyzickej osoby, vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu „náhrady škody“, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení OZ (§ 11 a § 13) umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pretože prvoinštančný súd sa vo svojom rozhodnutí zaoberal aj otázkami nastolenými v odvolacom konaní, odvolatelia tak neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav odvolacím súdom, a preto odvolací súd napadnuté výroky I. a II. rozsudku ako vecne správne potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd s poukazom na ustanovenie § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a žiadnej zo strán konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní ani jeden z odvolateľov úspešný nebol.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 2/, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, keď rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Zastáva stanovisko, že konajúce súdy nesprávne právne posúdili vec a vo svojich rozsudkoch dospeli k neudržateľným právnym záverom, pokiaľ ide o posúdenie pasívnej vecnej legitimácie žalovanej 2/ ako poisťovateľa. Nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby (dotýkajúcej sa napr. zdravia) a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písmeno a/ Zákona o Povinnom zmluvnom poistení (ďalej len „PZP“). Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009, ako aj zo dňa 31. marca 2016. sp. zn. 3 Cdo 301/2012, 8 Cdo 219/2016 zo dňa 15. mája 2017, ktoré vychádzajú z názoru, že nemajetková ujma nie je krytá povinným zmluvným poistením. Poukázal tiež na neprimerane vysokú priznanú výšku nemajetkovej ujmy, keď poisťovňa ako prípadne zodpovedný subjekt môže byť zodpovedná len cez samotného prevádzkovateľa vozidla/vodiča. Preto aj priznaná náhrada musí byť odzrkadlením rovnakého princípu a musí zodpovedať spoločenskému statusu vodiča/prevádzkovateľa vozidla, nemôže sa odvíjať od obchodného statusu žalovanej 2/, ktorá nijako nezasiahla do práv žalobcov a jej zodpovednosť prichádza do úvahy len cez ustanovenia PZP.

4. Žalobcovia a žalovaný 1/ navrhli dovolanie ako nedôvodné odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP). Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalovaná 2/ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa citovaného ustanovenia možno odôvodniť iba

tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov, teda ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili a nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, bolo jeho procesnou povinnosťou a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych odlišných, protirečiacich si rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V takom prípade je dovolateľ povinný označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne a zaujal iné právne závery. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, nevymedzil označením rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré o danej právnej otázke zaujali rozdielne právne závery, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu.

12. Dovolací súd najskôr riešil otázku prípustnosti dovolania, teda, či dovolateľ jasne vymedzil konkrétny, zákon predpokladaný dovolací dôvod, či presne uviedol, ktorý konkrétny judikát uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, resp. rozhodnutie dovolacieho súdu ustálené v jeho rozhodovacej praxi nerespektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí. Tento dôvod prípustnosti sa musí viazať na konkrétnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd. Totiž jednotnou interpretáciou zákona sa zabezpečuje jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, zvyšuje sa právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída.

13. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd, so zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalovanej 2/ uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Rovnako s prihliadnutím na argumentáciu dovolateľa je potrebné uviesť, že pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky

(2 Cdo 56/2017, 6 Cdo 79/2017, 3 Cdo 165/2018, 4 Cdo 7/2018).

14. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ dovolateľ argumentuje citovanými rozhodnutiami najvyššieho súdu z 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009, ako aj z 31. marca 2016, sp. zn. 3 Cdo 301/2012, 8 Cdo 219/2016 z 15. mája 2017, ktoré vychádzajú z názoru, že nemajetková ujma nie je krytá povinným zmluvným poistením, tak je potrebné povedať to, že tieto boli následne prekonané a súdna prax dovolacieho súdu sa ustálila judikátom Najvyššieho súdu SR publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 61/2018, podľa ktorého škodou pre účely PZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Bližšie dôvody vid' rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016.

15. Dovolací súd len zopakuje, že pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v PZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia.

16. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu PZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení OZ o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvenčie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožitelná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely PZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod.

17. Pri výklade pojmu škoda pre účely PZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (tu por. napr. rozsudok SD EÚ zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA).

18. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovanej 2/ z dôvodu § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP, keď namietaná právna otázka pasívnej legitímácie žalovanej 2/ v spore o náhradu nemajetkovej ujmy nie je po prijatí záväzného stanoviska rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 453 ods.

3 druhá veta CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.